

ΕΡΑΠ-ΑΓΟΤ (αυτοκρατορία)
για το 1992 - να ανεβάσει
μήνυμα αίσιοδοξιας

- Μία γενικότερη ματωμένη δουλιά (εξάδα μωρεί
να' αεί μωροσά (Πενταετής?) - εξειδικευσασέ
τομείς (παραγωγική κίνηση). Άωο' ήρ' με' ουερ.
για οία Κρόση; - Αίσιομα αίσιοδοξιας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Γραφείο Τύπου & Δημ. Σχέσεων

14 ΜΑΗ 1987

Χρειαίται διάλογος με το ισόρροπο του
οι υφιστάμενοι του 1988. Η υφιστάμενη δέχεται να δει
οργανωτική διαχείριση.
Διάλογος ΓΕΒ - να μά' με' τι δει καύει με' τα' αέρη του
να καύουν πρόγραμμα διαλόγου

- Ποιός αναλαμβάνει το follow-up
τόσο οι κύριο όσο και οι ΜΜΕ
καθ' όλη τη διάρκεια της
δομοαία

Οικονομική Πολιτική

Ενημέρωση

~~Ευρωπαϊκή ΟΟΕΑ~~

Να γίνει και' με' το 126 βασικό
κείμενο

Το θέμα

1. Δεν υπάρχει ευχάριστη οικονομική πολιτική! Υπάρχουν σημεία
ισορροπίας γύρω από τα οποία επιτυγχάνεται μια ευρεία ή συρρικνω-
μένη συναίνεση μεγάλων ομάδων του πληθυσμού! Υπάρχει ακόμη η ταυ-
τότητα, των σκέψεων και της προσωπικότητας εκείνων, που καλούνται
να λάβουν τις σχετικές αποφάσεις.
2. Η οικονομική πολιτική (οι.πο.) σταθεροποίησης προσεγγίζει την
καταληκτική της ημερομηνία (31.12.87).
3. Οι αποφάσεις για τη διαμόρφωση της νέας οι.πο. που θα αρχίσει
να εφαρμόζεται από το 1988, θα πρέπει να απαντούν σ' ένα τρίπτυχο
περιορισμών: τη διατήρηση και διεύρυνση των αποτελεσμάτων της
σταθεροποίησης, την ολοκλήρωση της κοινωνικής πολιτικής, τον
αναπτυξιακό εκσυγχρονισμό της ελληνικής παραγωγής.
4. Η "συστήτηση" για τον προσανατολισμό των αποφάσεων οικονομικής
πολιτικής, δεν έχει ξεπεράσει το επίπεδο σύγκρουσης ανάμεσα σε
δεδομένες πλατφόρμες, οι οποίες, στη μεγάλη τους πλειοψηφία,
δεν εμπεριέχουν έναν κοινό τόπο προσέγγισης των πραγματικών προ-
βλημάτων ενώ καλλιεργούν προσδοκίες του τύπου "όλα μπορούν να γί-
νουν αρκετά να..." !

Ο Στόχος

5. Το πρόγραμμα δράσης στα ΜΜΕ, σε σχέση με το διάγραμμα της
οικο.πο., πρέπει να στοχεύει, ταυτόχρονα, σε δύο σημεία:
*να διευκολύνει την ολοκλήρωση των αποφάσεων του 1985,
εκλαϊκεύοντας πειστικά τις ωφέλειες που αναμένεται να συσσωρευτούν
μέχρι την καταληκτική του ημερομηνία,
*να επιτρέψει την ενεργό παρέμβαση της κυβέρνησης, και
ειδικότερα του υπ.εθ.ο., στις κοινωνικές και πολιτικές διεργασίες
που οδηγούν στη διαμόρφωση του προφίλ της οικο.πο. για την επόμενη
περίοδο.
6. Συμπληρωματικός, πλην όμως πάγιος στόχος, είναι η διαφύλαξη
της αξιοπιστίας της πολιτικής ηγεσίας. Η ανάδειξη των βασικών
χαρακτηριστικών της δεν θα πρέπει να εξαντλείται στην επιβεβαίωση
ή δικαιολόγηση των συγκυριακών εξελίξεων, αλλά οφείλει να
επεκτείνεται στην επεξεργασία του νέου λόγου που έχει ανάγκη η
χώρα, προβάλλοντας με ρεαλισμό τις προκλήσεις του μέλλοντος,
εργαζόμενη με εμβρίθεια για τη μέγιστη κοινωνική συναίνεση.

Ναι

Η Σημερινή Εικόνα

7. Εάν ο πρώτος χρόνος εφαρμογής του προγράμματος χαρακτηρίσθηκε από τις δυσκολίες ενημέρωσης γύρω από τους στόχους και την αναγκαιότητα των μέτρων του Οκτωβρίου 85, στο 1987 δεν φαίνεται να αξιοποιήθηκαν με επάρκεια τα πρώτα ικανοποιητικά αποτελέσματα ενώ τρία θέματα δημιούργησαν πρόσθετες δυσκολίες: οι "205 δραχμές", η "απότομη και αδικαιολόγητη αύξηση των τιμολογίων στις μεγάλες ΔΕ" και η "αναζωπύρωση του πληθωρισμού" στο α' τετράμηνο του έτους.

8. Η προσπάθεια αντιμετώπισης του πρώτου θέματος υπήρξε εντατική και διευκόλυνε, σε τελευταία ανάλυση, την αρτιότερη κατανόηση της αντιπληθωριστικής πολιτικής. Οι κινήσεις με αφορμή το δεύτερο θέμα, όμως, απανθράκωσαν τα κέρδη της προηγούμενης προσπάθειας, καθιστώντας πειστική την ταχύτερη αντιμετώπιση του ερωτήματος "με ποιά πολιτική, για ποιούς στόχους" δημιουργώντας, κατ'αυτόν τον τρόπο, τις προϋποθέσεις για μια επιθετική πολιτική συναίνεσης γύρω από τους κεντρικούς άξονες της οικο.πο. της επόμενης περιόδου. Τέλος, το θέμα των τιμών, εφόσον συνδεθεί με κάποια "μη ικανοποιητικά" αποτελέσματα στο μέτωπο του ισοζυγίου, αναφέρεται στη συνολική επιτυχία του προγράμματος σταθεροποίησης.

9. Ο Τύπος τοποθετείται με ευμετάβλητο τρόπο απέναντι στις εξελίξεις. Εάν είναι "φυσικό" να εκμεταλλεύεται τις αδύναμες στιγμές, δεν φαίνεται έτοιμος να προσεγγίζει με συστηματικό και βαρύνοντα τρόπο την ανάγκη μιας κινητοποίησης του πληθυσμού γύρω από τα βαθύτερα προβλήματα της οικονομικής ζωής του τόπου.

10. Ο ραδιοτηλεοπτικός κόσμος άγεται από ένα πνεύμα χαλάρωσης, αποδιδόμενο στις κυβερνητικές παρεμβάσεις, στέκει όμως, ταυτόχρονα, έμπλεος ανησυχίας μπροστά στις αναμενόμενες θεσμικές, τεχνολογικές και οικονομικές εξελίξεις, που αφορούν το ζωτικό του χώρο. Διατείνεται για τη θέση που έχει παραχωρηθεί στην ενημέρωση, λειτουργεί όμως δίχως να ανησυχεί από την απουσία ευρύτερης σύλληψης του αντικειμένου της ενημέρωσης και των ερωτημάτων του πληθυσμού, καλυπτόμενος από κάποιες αδυναμίες στον συντονισμό των στόχων του κυβερνητικού έργου.

Κατευθύνσεις για την Ενημέρωση στο Β' εξάμηνο του 1987

11. Όπως διατυπώθηκε προηγουμένως (§5), το ένα σκέλος αφορά την υποστήριξη της πλήρους εφαρμογής του σταθεροποιητικού προγράμματος. Η τακτική μας στα ΜΜΕ θα πρέπει να εστιάζεται σε δύο κατευθύνσεις:

11α. Εξέλιξη βασικών οικονομικών μεγεθών (τιμές, ισοζύγιο):

Όπως σχεδόν κάθε χρόνο, έτσι και φέτος, η περιρρέουσα άποψη για τις εξελίξεις στην οικονομία είναι απαισιόδοξη, περιμένοντας τις ευνοϊκότερες μέρες του καλοκαιριού. Η παραδοχή συγκεκριμένων "αποκλίσεων", ενώ ενισχύει το ρεαλιστικό και "τίμιο" πρόσωπο διαχείρισης των οικονομικών πραγμάτων, πρέπει να ισοσκελίζεται, από μία επιθετική ανάγνωση των μεσοχρόνιων εξελίξεων και των προοπτικών.

Στόχος: Σταδιακή -μέχρι τέλη Ιουνίου- ανάσχεση της καταστροφολογίας, ανατροπή της απαισιοδοξίας για την αποτελεσματικότητα του προγράμματος, εμπέδωση της προοπτικής για βελτίωση των δεικτών στο β' εξάμηνο.

Μέθοδος: >Αναφορά στα μεγέθη σε κάθε ευκαιρία δημόσιας παρέμβασης πολιτικής ηγεσίας, >Ενημερωτικά σημειώματα προς προσωπική χρήση δημοσιογράφων, >Ερμηνεία εξελίξεων από την πολιτική ηγεσία σε κλειστές συναντήσεις με παράγοντες τύπου, >Ανακοίνωση τριμηνιαίου δελτίου δ/σης προγραμμάτων μια εβδομάδα πριν τη σύγκληση ΑΣΟΠ και πάντως προς το τελευταίο 10ήμερο Ιουνίου, >Ανάλυση εκτιμήσεων ΣΟΕ προς επιλεγμένη ομάδα δημοσιογράφων.

11β. Συγκράτηση και διαχείριση ελλειμμάτων:

Παρά τα σημαντικά βήματα που έχουν πραγματοποιηθεί στη συγκράτηση των ελλειμμάτων ΔΕΚΟ, η κυρίαρχη εικόνα στο κοινό, παραμένει εκείνη του "αδηφάγου τέρατος". Απαιτείται επομένως επιμονή και επανάληψη, με διαφορετικό τρόπο, των δεδομένων που είναι διαθέσιμα. Είναι επίσης επείγον να θίγεται πιο συχνά και πιο επίμονα το τεράστιο ζήτημα της ποιότητας και του εκσυγχρονισμού της διαχείρισης, πόσο μάλλον που το θέμα αυτό είναι πιθανό να συνδεθεί με την αμοιβή εργασίας. Θα μπορούσε επίσης να εξετασθούν πρόσθετες πρωτοβουλίες αποσυμπίεσης του υπ.εθ.ο. από το σύνολο του προβλήματος, με δύο τρόπους: (i) να επεκταθεί ο διαχωρισμός του συνόλου των ΔΕΚΟ, (ii) να περάσει η συνολική εποπτεία των κοινω-νικών οργανισμών στο αρμόδιο υπουργείο. = είναι άει

Στόχος: Υπογράμμιση της διαχρονικής σημασίας (πέρα από τη σταθεροποίηση) συνεχούς μείωσης των ελλειμμάτων και περιορισμός των ευθυνών του υπ.εθ.ο. μπροστά στην κοινή γνώμη. Προβολή των τολμηρών προβληματισμών, διαφάνεια συζητήσεων/εισηγήσεων την πρωτοβουλία των οποίων λαμβάνει το υπ.εθ.ο. Ενεργοποίηση των διοικήσεων ΔΕΚΟ με δημόσιο πρόσωπο και προγραμματισμός συνυπευθυνότητας εποπτευόντων υπουργείων στις δημόσιες παρεμβάσεις.

Μέθοδος: >Απεγκλωβισμός ενημέρωσης από υπουργό, >Ενημερωτική καμπάνια για τους στόχους και τα αποτελέσματα διαχείρισης βασικών ΔΕΚΟ, προς τους πελάτες τους (κοινωνικός απολογισμός), >Ανοιγμα του προβληματισμού σε θέματα διαχείρισης, κατ'αρχήν σε ειδικευμένο και επιστημονικό χώρο (εντόπιο και ευρωπαϊκό), >Δημόσια συζήτηση κεντρικών ερωτημάτων (αρχή με ΕΣΑΠ), >Εξήγηση στόχων, συστηματική ενημέρωση παραγόντων.

12. Το δεύτερο σκέλος της §5, έχει και αυτό διπλό προσανατολισμό. Ο όρος επιτυχίας γίνεται φανερό πως συνδέεται άμεσα με την προϋπόσα, ανοικτή συζήτηση, ανοικτού και επιθετικού χαρακτήρα με στόχο τη συναίνεση σε έναν ελάχιστο παρανομαστή.

12α. Αναμόρφωση εισοδηματικής πολιτικής:

Η εικόνα του σταθεροποιητικού προγράμματος δέχεται, όπως είναι φυσικό, τα μεγαλύτερα πλήγματα από την πολιτική εισοδημάτων και μισθών. Όχι μόνον, όμως, λόγω της μείωσης των αποδοχών των μισθωτών αλλά σε συνδυασμό με (i) τη διαφοροποίηση των επιπτώσεων

στα εισοδήματα των διαφορετικών ομάδων του πληθυσμού, (ii) την έξαρση της παραοικονομίας, (iii) την ανεπάρκεια του φορολογικού συστήματος, (iv) την επιρροή των καταναλωτικών προτύπων στα πλαίσια της ανοικτής οικονομίας, (v) την ανεπάρκεια των συνδικαλιστικών δυνάμεων και, τέλος, (vi) την ατυχή σύζευξη της ανακοίνωσης των δόσεων ΑΤΑ με τις "205 δρχ" και το "1% αύξηση". Ανεξάρτητα όμως από τα παραπάνω, το ζήτημα έρχεται με γοργούς ρυθμούς στο επίκεντρο των συζητήσεων κινούμενο από δηλώσεις διαφόρων ενδιαφερομένων φορέων. Στη συζήτηση αυτή δεν έχει εμπλακεί ακόμη το υπ.εθ.ο. παρά μόνο με την πρόταση για σύνδεση αμοιβών/παραγωγικότητας και με την επίκληση υπομονής/υπογράμμιση καταληκτικής ημερομηνίας. Φυσικά, οι πληροφορίες σχετικά με τους διατρέχοντες την ηγεσία του υπουργείου προβληματισμούς δεν υπάρχουν σαφείς, γεγονός απαραίτητο για να διαμορφωθεί στη συνέχεια η πολιτική μας στα ΜΜΕ. Όπως είναι επόμενο το γραφείο τύπου θα πρέπει να προετοιμάζει περισσότερα του ενός σενάρια: συνδυασμός τρίτης δόσης ΑΤΑ/87 με επίδομα διαφοράς στο τέλος έτους, απολογιστική ΑΤΑ χωρίς διακηρυγμένο στόχο πληθωρισμού με ή χωρίς υπολογισμό επιπτώσεως εισαγομένων, προϋπολογιστική ΑΤΑ με υπολογισμό εθνικολογιστικής παραγωγικότητας και στόχο πληθωρισμού, ενιαίο ή κλαδικό plafond σε συνδυασμό με συλλογικές διαπραγματεύσεις, κλπ. Πάντως,

Στόχος: Διάνοιξη στο μέγιστο των περιθωρίων παρέμβασης του υπ.εθ.ο. στην κοινωνική διαπραγμάτευση για το μέλλον της εισοδηματικής πολιτικής. Προβολή στην κοινή γνώμη των διαζευκτικών λύσεων σε συνδυασμό με τους υπόλοιπους στόχους της οικο.πο. Συστηματική προετοιμασία επιχειρημάτων πολιτικού πεδίου αντιπαράθεσης.

Μέθοδος: >Μισθολογικές ανισότητες και σχετική προστασία χαμηλομίσθων, >Μισθός και εξασφάλιση απασχόλησης (μονιμότητα), >Συγκράτηση αμοιβών, επένδυση και ανεργία, >Μισθός, κρατήσεις και κοινωνική ασφάλιση, >Συστήματα προστασίας εισοδήματος μισθωτών και επιλογές της εθνικής οικονομίας, >Περιορισμός φορολογικής επιβάρυνσης, >Εμπειρία άλλων χωρών, >Παρεμβάσεις (έμμεσες) στη συζήτηση για το βέλτιστο σύστημα προστασίας των εισοδημάτων, >Ατομικό και οικογενειακό εισόδημα, >Προετοιμασία κλίματος στην γ' δόση ΑΤΑ.

ωόιεχρονι
καί τό τελο
καίό ερίω

Ποιό τ
ναυει

12β. Προϋποθέσεις του δυναμικού εκσυγχρονισμού (ανάπτυξη):

Από την ημέρα της εξαγγελίας του σταθεροποιητικού προγράμματος δεν έπαυσαν οι υπομνήσεις και προτροπές για τη συμπλήρωση των περιοριστικών μέτρων, με αποφάσεις που να υποβοηθούν την οικονομική ανάκαμψη. Βέβαια παρόμοια "υπόσχεση" υπήρχε στις ανακοινώσεις του Οκτωβρίου, ενώ πρέπει να συνυπολογιστεί η αδράνεια ενός προηγούμενου λόγου της κυβέρνησης. Σήμερα, πλέον το θέμα τίθεται εκ νέου, χωρίς όμως να έχει γίνει επαρκής και κατάλληλη προετοιμασία ενός νέου και πρόσφορου πλαισίου συζήτησης. Το αποτέλεσμα είναι ο καθένας να βλέπει την ανάπτυξη, με το δικό του τρόπο και προς ίδιο όφελος, ανεξάρτητα από την ορθότητα της σύλληψής του. Πρέπει πάντως να σημειωθεί εδώ ότι δεν θα ήταν σκόπιμο να διαμορφωθεί μια διαδεδομένη αντίληψη ότι η σημερινή ηγεσία του υπ.εθ.ο. και το περιβάλλον της, δεν ευελπίζονται μια σφριγηλή ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας.

Στόχος: Σύνδεση σταθεροποίησης με προϋποθέσεις ανάκαμψης. Ρεαλιστική προσέγγιση (delimitation) των στόχων για την οικονομία στην έξοδό της από το πρόγραμμα σταθεροποίησης. Υπογράμμιση των ενεργειών στην περίοδο 85-87, που προετοίμασαν τις αυριανές ενέργειες, διαδραματίζοντας σημαντικό ρόλο στην αναδιάρθρωση της οικονομίας.

Μέθοδος: >Ενοποιημένη παρουσίαση των μέτρων και του θεσμικού περιβάλλοντος για την επιχειρηματική δραστηριότητα (μέτρα για τις ιδιωτικές επενδύσεις) , >Τυποποίηση μια εξελικτικής απάντησης στα ζητήματα της πιστωτικής πολιτικής (έκθεση Καρατζά), >Σύνδεση της ανάγκης συγκράτησης ελλειμμάτων με ανάκαμψη (διαθέσιμα και περιεχόμενο χρηματοδότησης) , >Προσεκτική παρουσίαση των προσανατολισμών οικο.πο. στις κυρίαρχες οικονομικά χώρες του περιβάλλοντός μας (ελληνικές θέσεις στον προγραμματισμό σύγκλισης με ΕΟΚ) , >Συγκροτημένη αλλά δίχως εξάρσεις συζήτηση της χρησιμότητας προγραμματισμού (πενταετίας) , > Σαφής διατύπωση ρόλου δημόσιου τομέα (μεγάλα έργα και διαχείριση ΔΕΚΟ), κλπ.

Οι Μέθοδοι

13. Η ανακοίνωση τελικών αποφάσεων πρέπει να προγραμματίζεται πολύ πιο προσεκτικά, ώστε σε πρώτη φάση να καλλιεργείται το κατάλληλο έδαφος αποδοχής και σε δεύτερη να διαμορφώνεται το προσδωκόμενο κλίμα εφαρμογής. Η διαδικασία αυτή απαιτεί την οργανική ένταξη της διάστασης "ενημέρωση" στην προετοιμασία των αποφάσεων, σε υψηλό επίπεδο και με εξειδικευμένες (προσωπική χρέωση) εντολές στο γραφείο τύπου.

14. Η συνεχής παροχή στοιχείων, που συνεκτιμώνται στην πορεία λήψης αποφάσεων (χωρίς -αναγκαστικά- επίσημο χαρακτήρα). Ο "ελεύθερος" σχολιασμός από τους δημοσιογράφους, ενώ, με κατάλληλη μεθόδευση, δεν προκαλεί πρόσθετες δυσκολίες, με την εξαίρεση ορισμένων περιπτώσεων, εφόσον δεν αντικατοπτρίζει τίποτε περισσότερο παρά τις τάσεις, απόψεις και συμφέροντα που διατρέχουν τους τομείς που αναμένεται να επηρεαστούν από τις κυβερνητικές πρωτοβουλίες.

15. Η διαρκής ερμηνεία των προθέσεων και η εμπιστευτική αιτιολόγηση αποφάσεων, προς αποκλειστική χρήση των ιθυνόντων στον τύπο, αλλά και την ραδιο-τηλεόραση, από την πολιτική ηγεσία, να γίνεται με ευέλικτες μορφές (ένα τηλεφώνημα, μια "εισήγηση" προς τον υπουργό, ένα "αποκλειστικό" θέμα)

16. Η εντατικοποίηση των τυπικών μορφών δραστηριοποίησης του γραφείου τύπου, με την άμεση συνεργασία και συνεισφορά των επιτελείων. Το μεγαλύτερο μέρος του έργου του γ.τ. πρέπει να αποδίδεται στο follow-up των δηλώσεων και αποφάσεων, άρα των γνωστοποιημένων θεμάτων με στόχο την εκλαΐκευση και πέρα από κάποιες συγκεκριμένες ενέργειες βεληνεκούς (π.χ. συζήτηση στην ΤV), στο πνεύμα της ως άνω §13.

17. Η προσυνεννοημένη ενεργοποίηση συνεργατών (κυρίως γ.γ. και ειδ. συμβούλων) που ενεργούν, στη συγκεκριμένη περίπτωση ως porte parole, ενώ, στην πράξη γίνεται αναγκαστικά θα λέγαμε, είναι δυνατόν να προβλέπεται με περισσότερη ακρίβεια (π.χ. έκθεση ΟΟΣΑ).

18. Η κοινωνική παρουσία και τα "αυθόρμητα" σχόλια της πολιτικής ηγεσίας, καθώς επίσης και η ενημέρωση των δημοσιογράφων "στο πόδι" στη συνέχεια π.χ. μιας σύσκεψης για την οποία υπολογίζονται πιέσεις, διαρροές ή προετοιμασία κλίματος.

—*—*—*

—ΣΗΜ.: Τα παραπάνω δεν αποτελούν παρά ένα περίγραμμα θεμάτων για συζήτηση. Ανάλογα με τις εντολές σας, θα ακολουθήσει λεπτομερές πρόγραμμα σε κάθε συμφωνημένο σημείο.—

